

Γενική άποψη - Χειμερινό

Μια συνομιλία μεταξύ τοπίου και κατασκευής. Επανεξετάζοντας στοιχεία ανώνυμης αρχιτεκτονικής: το παράδειγμα του ημινομαδικού συστήματος κτηνοτροφίας στην ευρύτερη περιοχή του Παρνασσού.

Κονδυλία Σεφερλή-Φραντζή - 08/07/2022

Διπλωματική Εργασία

Φοιτήτρια: Κονδυλία Σεφερλή-Φραντζή

Επιβλέπουσα: Πανίτα Καραμανέα

Χρόνος: 2021

Σχολή: Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολυτεχνείο Κρήτης, Δεκέμβριος 2021

“Ενώ γύρω μας όλα αλλάζουν, τα αρχέτυπα παραμένουν αναλλοίωτα μέσα στον χρόνο, ως προς τα υλικά, τον τρόπο κατασκευής και τη φόρμα, για να εξυπηρετούν άμεσες ανάγκες”¹. “Τα μαντριά, παρότι χώροι μελλοθανάτων, φαίνεται να αποτελούν δοχεία ζωής προσαρμοσμένα με μοναδικό τρόπο στο τοπίο, με καλό προσανατολισμό και αερισμό, φυσικά υλικά και μια απλότητα στη δομή τους”².

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αφετηρία την κατανόηση της σημαντικότητας αυτών των κατασκευών στην πάροδο του χρόνου, ως ενεργά στοιχεία ανώνυμης αρχιτεκτονικής. Κύρια εργαλεία καθίστανται η χαρτογράφηση, η έρευνα πεδίου και οι βιβλιογραφικές αναφορές. Μέσα από την κατανόηση των παραμέτρων όσον αφορά την τοποθεσία, την κατασκευή και τη λειτουργία τους, προκύπτουν οι σχεδιαστικές αρχές, ευέλικτες στην εποχικότητα της λειτουργίας, καθώς η -ανάλογα με την εποχή- μετακίνηση των κοπαδιών είναι αναγκαία.

Σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι να προτείνει τις συνθήκες συνέχειας και επαναπροσδιορισμού του τύπου αυτής της δραστηριότητας. Προτείνεται ένα σύγχρονο μοντέλο ημινομαδικού συστήματος κτηνοτροφίας, που διασφαλίζει καλύτερες συνθήκες διαβίωσης των ζώων και του κτηνοτρόφου, διατηρώντας μια σχέση ενσωμάτωσης της κατασκευής στο τοπίο, σε αντιδιαστολή με τις μεγάλες μονάδες μαζικής κτηνοτροφικής παραγωγής.

Σε επιλεγμένες τοποθεσίες του Παρνασσού, μία χειμερινή και μία θερινή, χωροθετείται ένα σύστημα μαντριών, με κοινές σχεδιαστικές αρχές και ευελιξία προσαρμογής στις εκάστοτε γεωμορφολογικές και κλιματικές συνθήκες.

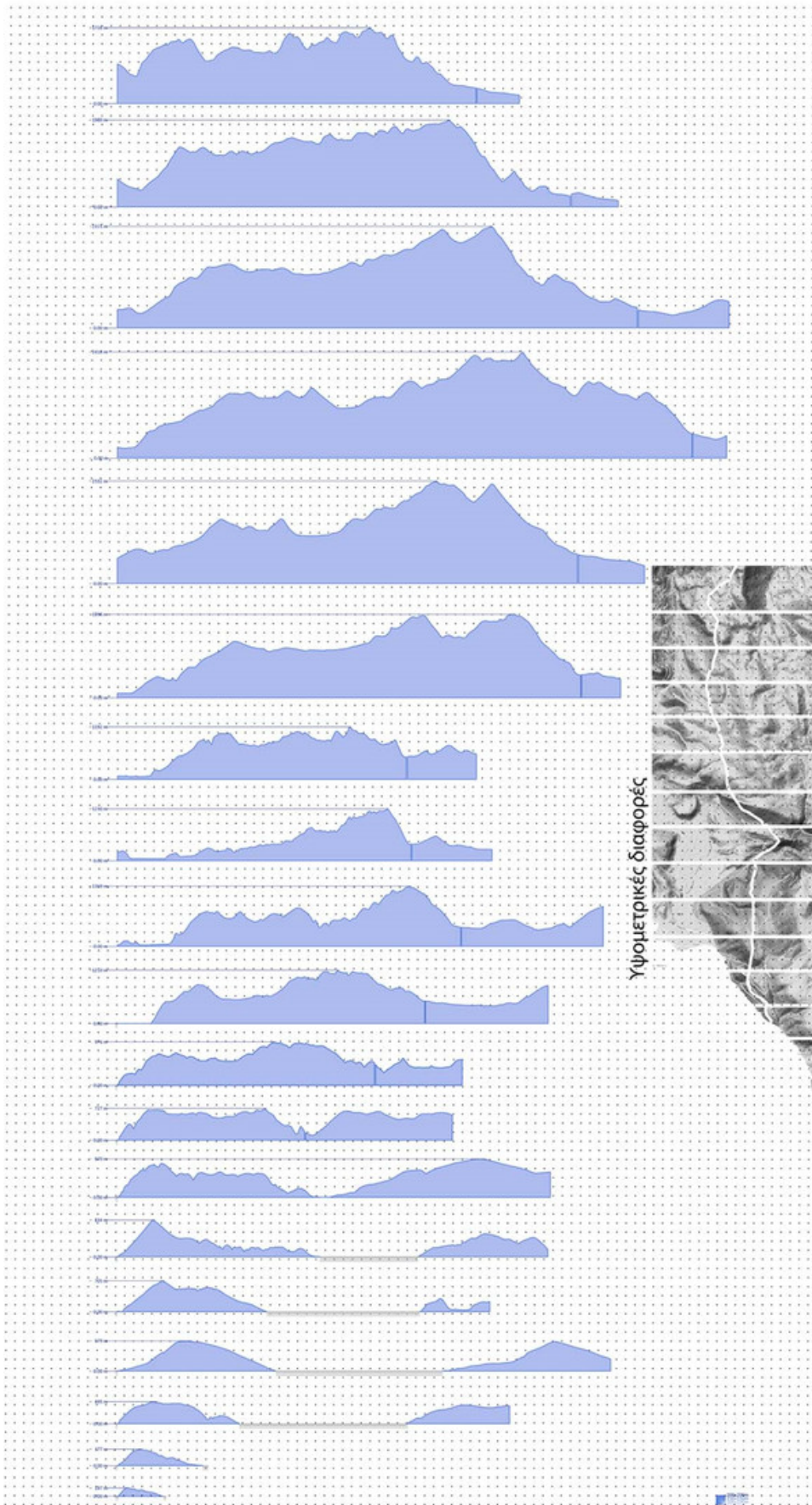
Ο McHarg παρατηρεί τις αλλαγές που προκαλούνται από τον άνθρωπο στο τοπίο και υποστηρίζει πως οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να κρίνονται με βάση τους φυσικούς νόμους. Ο σχεδιασμός, κατά McHarg, ξεκινά από την αρχή ότι, πριν σχεδιαστεί ένας χώρος, διερευνάται το σχέδιο-πρότυπο που η φύση έχει διαμορφώσει. Όταν επιθυμούμε τη διαμόρφωση ενός χώρου, είναι προτιμότερο λοιπόν να ψάξουμε το σχέδιο που η φύση έχει εγκαταστήσει, παρά να σχεδιάσουμε ένα άλλο αυθαίρετα.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα σχεδιασμού βασισμένο στις αρχές του McHarg, θα μπορούσαν να αποτελούν οι πρωταρχικές δομές κατοίκησης των κτηνοτρόφων, διάσπαρτες στον Ελλαδικό χώρο. Πιο συγκεκριμένα, στην πορεία των διαδρομών αυτών των νομαδικών, συνήθως, φυλών, παρατηρούνται κατασκευές σε συνομιλία με τα τοπικά χαρακτηριστικά.

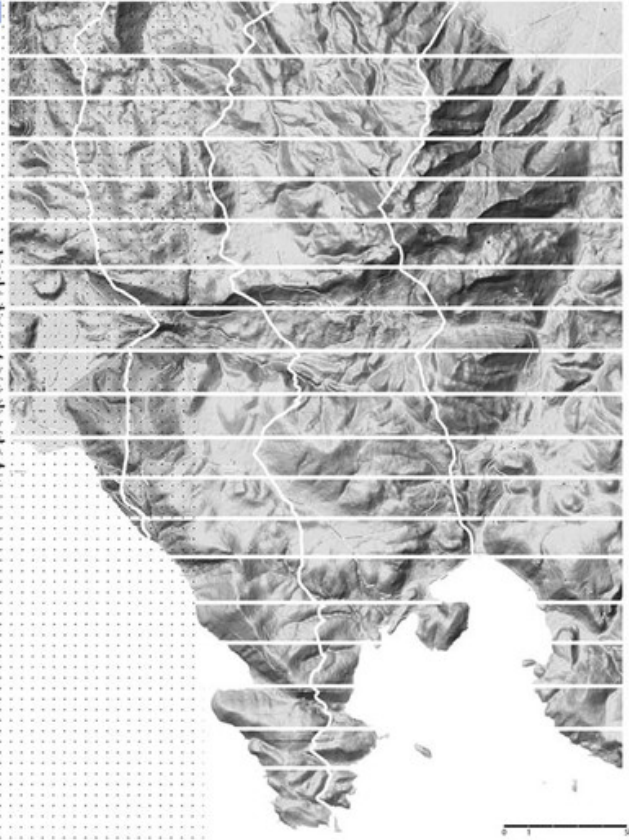
Σε δεύτερη ανάγνωση, αυτές οι αυθαίρετες κατασκευές θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχουν καταφέρει να υλοποιήσουν ένα πρότυπο βιοκλιματικού σχεδιασμού.

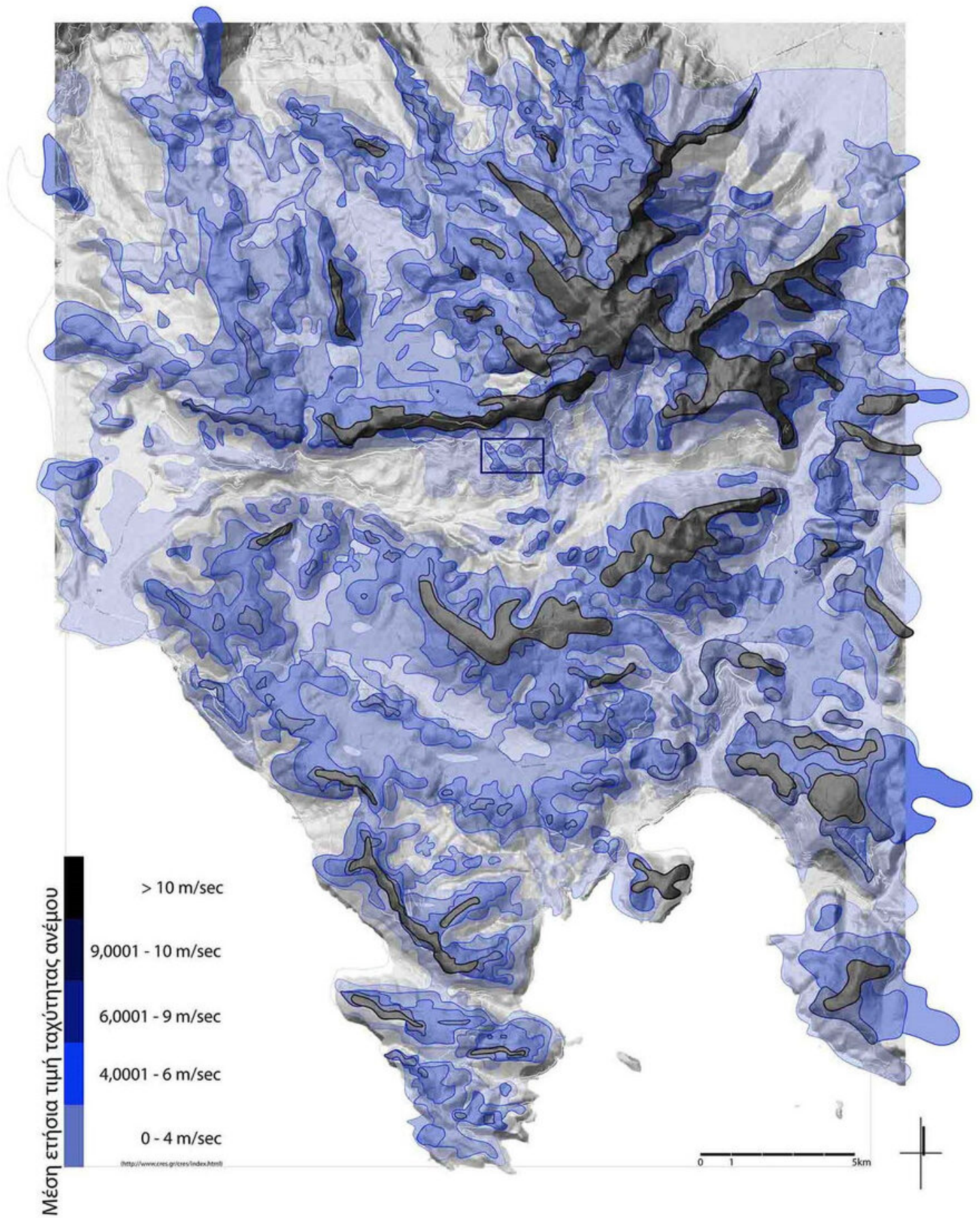
Μέσα από την παρατήρηση των συγκεκριμένων κατασκευών και διερευνώντας τη δημιουργική τους σύγχρονη συνέχεια, προέκυψε η ανάγκη καταγραφής - χαρτογράφησης των παραγόντων επιλογής του χώρου εγκατάστασής τους.

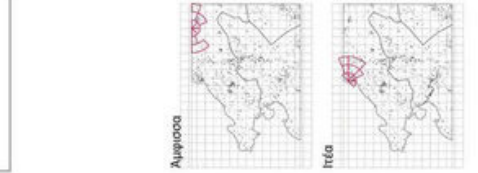
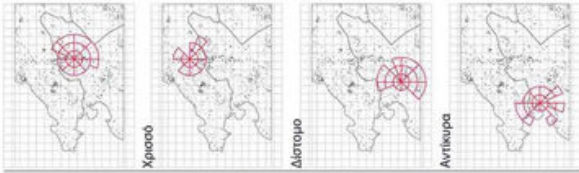

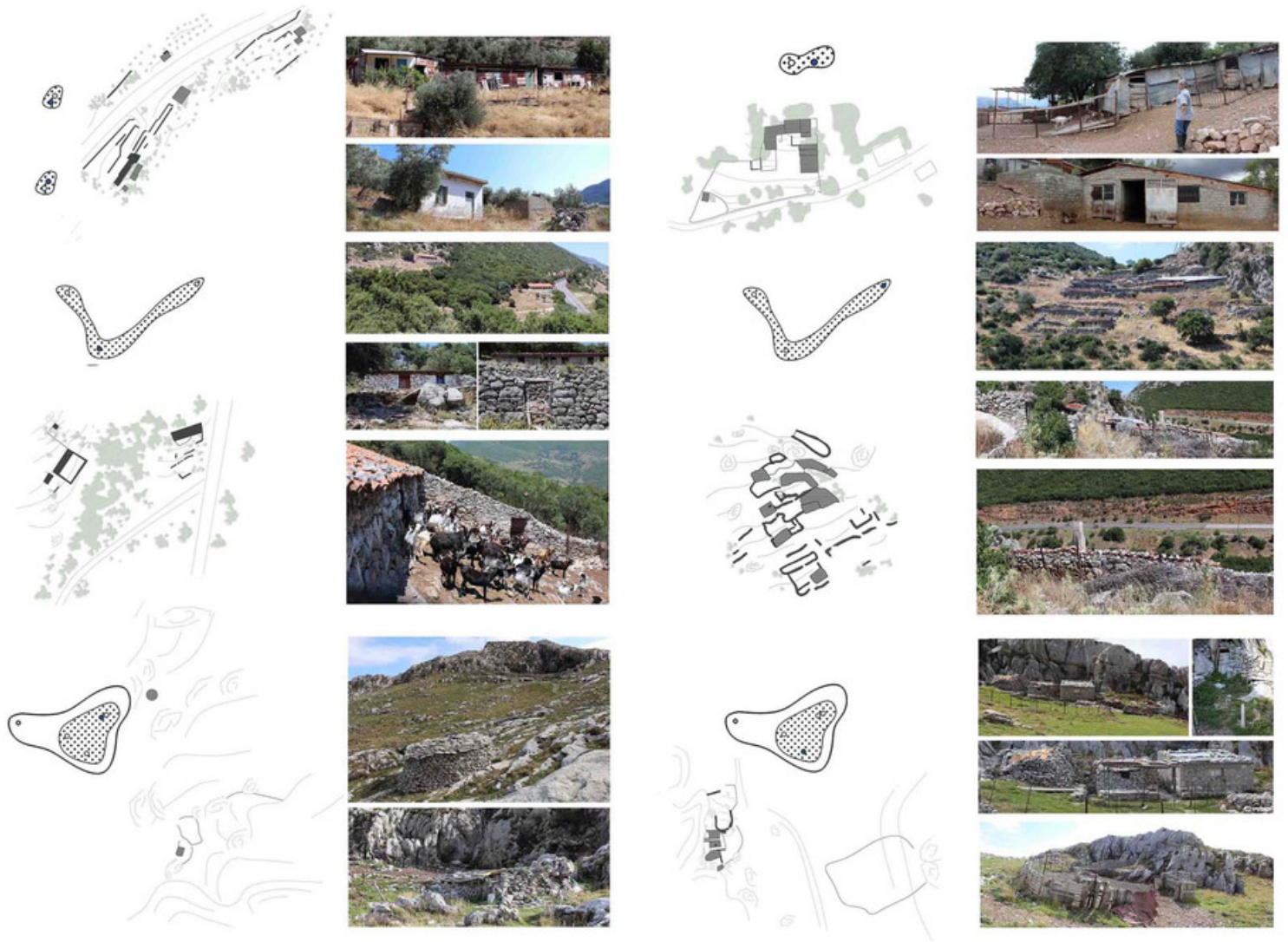
Υψομετρικές διαφορές

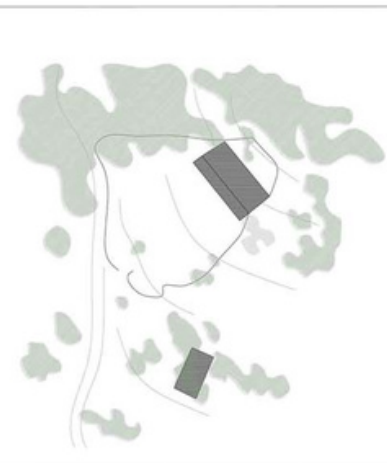
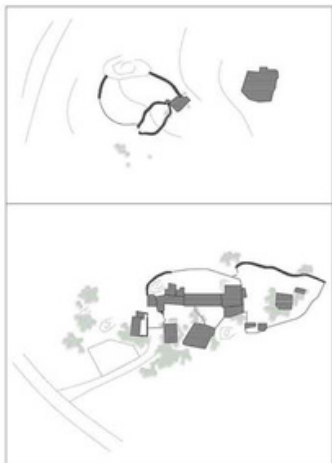
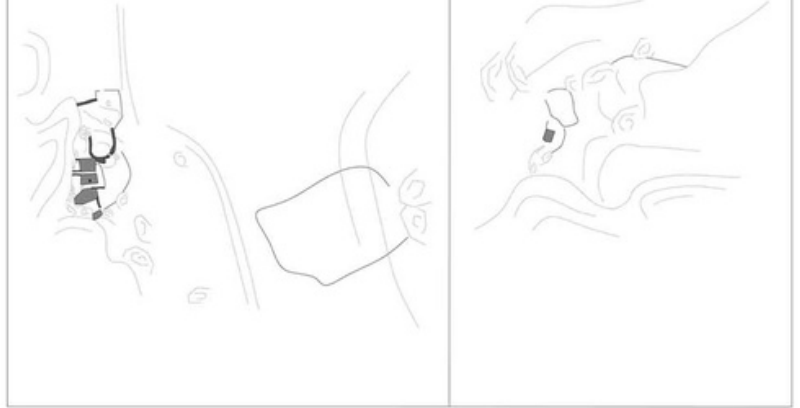
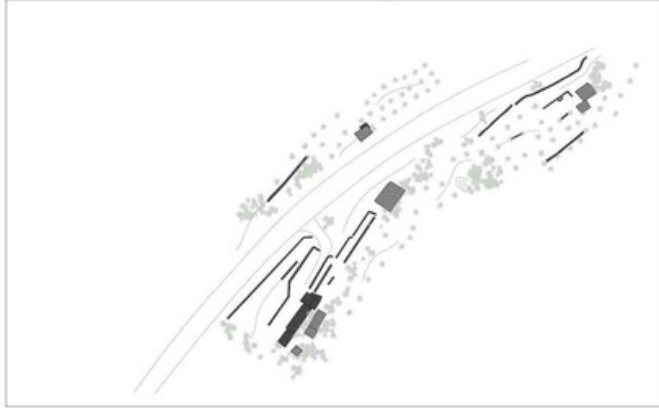
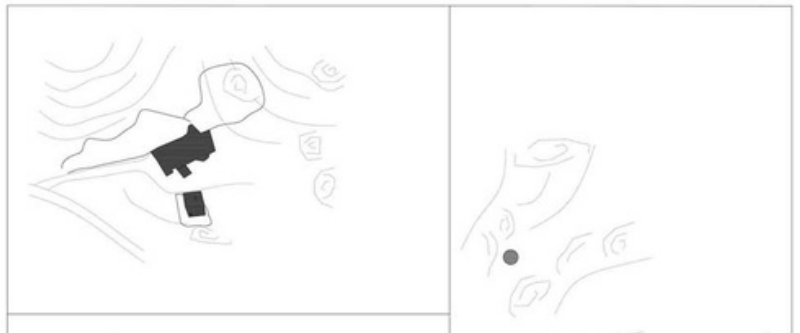
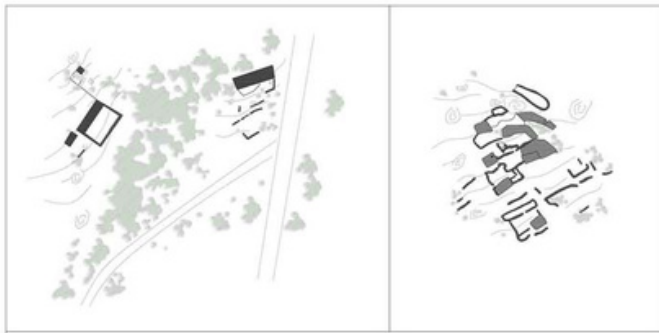
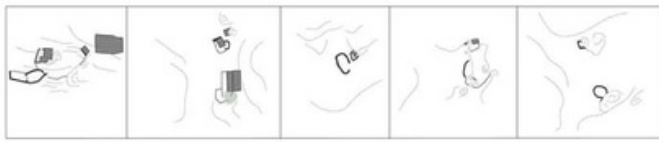

Προσεγγίζοντας ολιστικά την έρευνα αυτή, καταγράφηκαν υλοποιημένες παλαιότερες και πιο σύγχρονες κατασκευές και αναδείχθηκε η δομή και η πυκνότητά τους στον χώρο. Προσδιορίζεται έτσι μία κοινή λογική στην κατασκευαστική του προσέγγιση, άμεσα αναγνωρίσιμη.

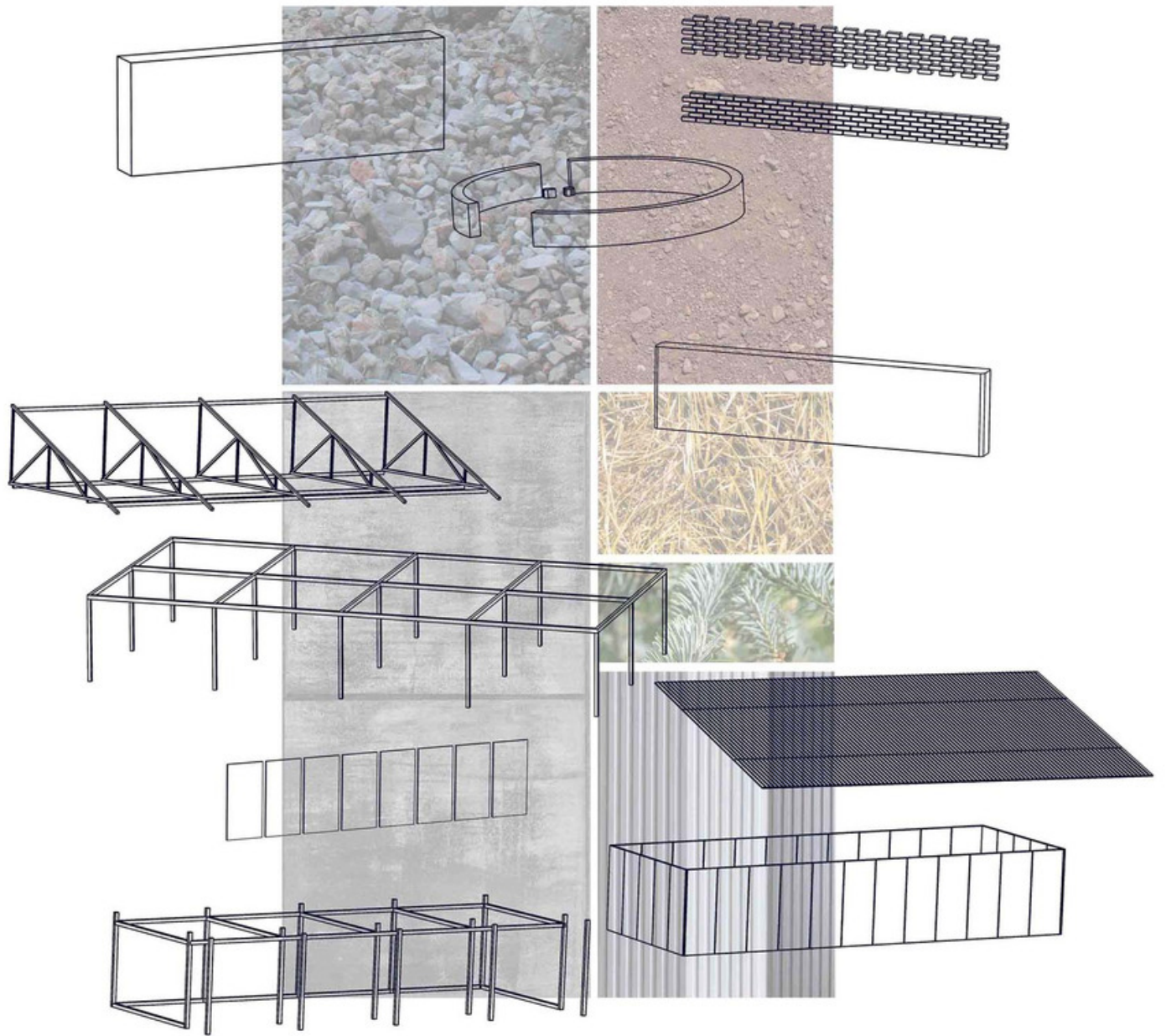

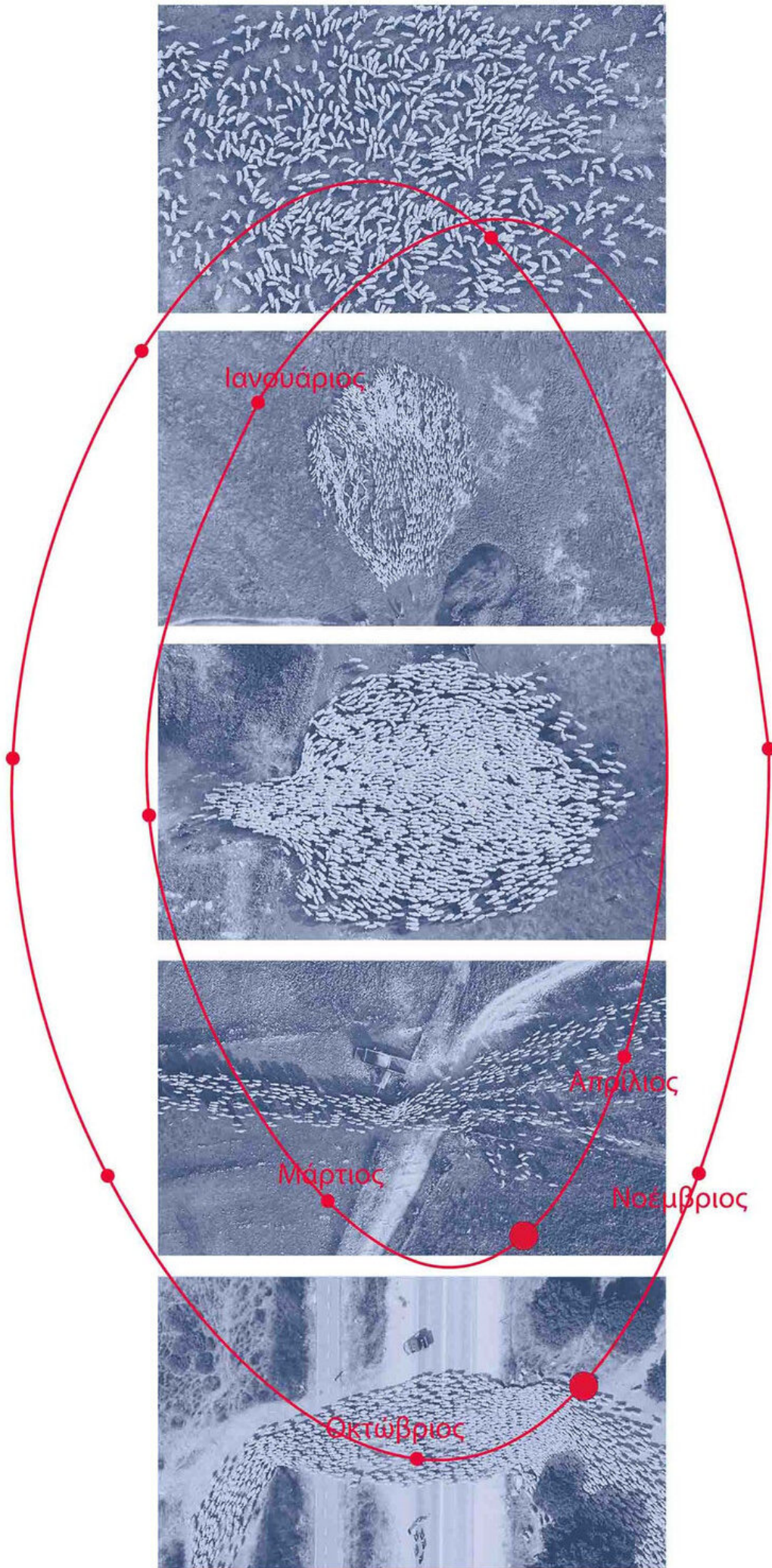
Η έρευνα πεδίου, σε συνδυασμό με τις σχετικές βιβλιογραφικές αναφορές, απέδωσαν την κωδικοποίηση των παραγόντων επιρροής στη χωροθέτηση και την κατασκευή των εγκαταστάσεων αυτών. Η κωδικοποίηση αυτή έδωσε τις κατευθύνσεις για ένα κοινό πλαίσιο αρχών σχεδιασμού.

Καταλήγοντας στην πρόταση, επιλέγεται η εφαρμογή ενός ευέλικτου συστήματος που θα ακολουθεί την εποχικότητα της εγκατάστασης της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Χωροθετείται σε δύο διακριτούς τόπους χειμερινής και θερινής διαμονής, με όρους ενσωμάτωσης στο φυσικό τους περιβάλλον.

1. Τριανταφύλλου, Γ. Αρχέτυπα. Από τις καλύβες και τα μαντριά στη σύγχρονη τέχνη και αρχιτεκτονική. Κ. Αδάμ Εκδοτική, 2010. σ. 5
2. Τριανταφύλλου, Γ. Αρχέτυπα. Από τις καλύβες και τα μαντριά στη σύγχρονη τέχνη και αρχιτεκτονική. Κ. Αδάμ Εκδοτική, 2010. σ. 15

Student Name: Kondylia Seferli-Frantzi

Supervisor: Panita Karamanea

Year: 2021

Course Title: Diploma Thesis

School: School of Architecture, Technical University of Crete, December 2021

"While everything around us is changing, the archetypes remain unchanged over time, in terms of materials, construction and form, to serve immediate needs" 1. "The folds (mantria), although places of moribunds, seem to be vessels of life adapted in a unique way to the landscape, with good orientation and ventilation, natural materials and a simplicity in their structure" 2.

The present dissertation has as its starting point the understanding of the importance of these constructions over time, as active elements of anonymous architecture. The main tools are mapping, field research and bibliographic references. Through the understanding of the parameters regarding the location, construction and operation, the design principles emerge, flexible in the seasonality of the operation as, depending on the season, the movement of the herds is necessary.

The purpose of the dissertation is to propose the conditions for continuation and redefinition of the type of this activity. A modern model of semi-nomadic livestock system is proposed, which ensures better living conditions of animals and the breeder while maintaining a relationship of integration of the construction in the landscape, in contrast to the large units of mass livestock production.

In selected locations of Parnassos, one for the winter and one for the summer, a system of corrals is located, with common design principles and flexibility to adapt to the respective geomorphological and climatic conditions.

McHarg observes man-made changes in the landscape and argues that these changes should be judged by the laws of nature. According to McHarg, design starts from the beginning that before a space is designed, the design-model that nature has formed is investigated. When we want to design a space, it is better to look for the design that nature has installed, than to design another arbitrarily.

A typical example of design based on the principles of Mc Harg could be the primary housing structures of breeders, scattered throughout Greece. More specifically, in the course of the paths of these usually nomadic tribes, constructions are observed in conversation with the local characteristics.

At second reading these arbitrary constructions could be said to have managed to implement a standard of bioclimatic design.

Through the observation of the specific constructions and exploring their creative modern continuity, the need arose to record and map the selection factors of their installation space.

Approaching this research holistically, older and more modern constructions were recorded and their structure and density in the space were highlighted.

A common sense is thus identified in its construction approach that is immediately recognizable.

The field research in combination with the relevant bibliographic references, yielded the codification of the factors influencing the location and construction of these facilities. This codification provided guidance for a common framework of design principles.

Concluding the proposal, the application of a flexible system is chosen that will follow the seasonality of the installation of the specific activity. It is located in two distinct places of winter and summer residence with terms of integration in their natural environment.

1. Τριανταφύλλου, Γ. Αρχέτυπα. Από τις καλύβες και τα μαντριά στη σύγχρονη τέχνη και αρχιτεκτονική. Κ. Αδάμ Εκδοτική, 2010. σ. 5
2. Τριανταφύλλου, Γ. Αρχέτυπα. Από τις καλύβες και τα μαντριά στη σύγχρονη τέχνη και αρχιτεκτονική. Κ. Αδάμ Εκδοτική, 2010. σ. 15